



Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Nieuwland te Borgloon

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	16196
	Instelling	Vrije Basisschool - Nieuwland
directeur		Luc MEEKERS
adres		Nieuwland 12_A - 3840 BORGLOON
telefoon		012-74.21.16
fax		012-74.13.31
e-mail		info@vbsborgloon.be
website/URL		www.vbsborgloon.be
	Bestuur van de instelling	970103 - VZW Katholiek Basisonderwijs Borgloon te BORGLOON
adres		Nieuwland 12_A - 3840 BORGLOON
	Scholengemeenschap	122325 - Hewebo te WELLEN
adres		Bloemenstraat 1 - 3830 WELLEN
	CLB	114918 - Vrij CLB Zuid - Limburg te TONGEREN
adres		Dirikenlaan 4 - 3700 TONGEREN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	28/02/2012, 01/03/2012, 02/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Ann Vananroye
	Teamleden	Hilde Schoofs
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Begeleiding	13
4.2 Evaluatie	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Nieuwland is gelegen in het centrum van Borgloon. De school profileert zich als een zorgzame school die het welbevinden van de kinderen hoog in het vaandel draagt.

Om de **onderwijseffecten** in kaart te brengen, verzamelt de school heel wat gegevens onder meer in het kind- en leerlingvolgsysteem, de eigen en leerpakketgebonden toetsen, de observaties, het leerlingenwerk en de resultaten van de jaarlijkse centrale proeven voor de leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar. Het team gebruikt deze gegevens om op schoolniveau conclusies te trekken en om eventueel bijstellingen door te voeren.

De leergebieden **wiskundige initiatie/wiskunde** en **muzische vorming** staan in de focus van deze doorlichting. Het kleuterteam levert heel wat inspanningen om voor het leergebied **wiskundige initiatie** de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen na te streven. Voor de planning van het aanbod verwijzen de leidsters naar ontwikkelingsdoelen en naar ontwikkelingsaspecten uit een koepel instrument. Via een samenhangend onderwijsleeraanbod, een stimulerende leeromgeving en diverse interactieve werk- en groeperingsvormen ontstaan er heel wat kansen tot functioneel en realistisch wiskundeonderwijs. Om tegemoet te komen aan de noden van de kleuters differentiëren de leraren zowel in hun instructie als in de begeleiding.

Vanaf het tweede leerjaar hanteren de leraren van de lagere afdeling voor het leergebied **wiskunde** een onderwijsleerpakket. De leraren van het eerste leerjaar stoffen hun aanbod vanuit een zelfgemaakt leerpakket. Afspraken garanderen een continue opbouw. Doorgaans vertrekken de leraren van realistische contexten en bieden ze de leerinhouden voldoende probleemstellend aan. Het creëren van een krachtige leeromgeving, het stimuleren van het leerlingeninitiatief en het gebruik van interactieve werk- en groeperingsvormen zijn sterk leerkrachtafhankelijk en kunnen in sommige klassen nog sterker worden uitgebouwd. Afspraken over visuele stimulansen in de klas zijn eerder beperkt. Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen maken de leraren voornamelijk gebruik van de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het leerpakket en het geven van verlengde instructie en extra ondersteuning.

Voor het leergebied **muzische vorming** bevindt de school zich in een ontwikkelingstraject. Voor beide niveaus onderneemt de school acties om het leerplan te implementeren. Het team verkent momenteel de algemene doelen uit de leerlijn aangereikt door de onderwijskoepel. Het gezamenlijk uitwerken van klasdoorbrekende schoolprojecten bevordert de verkenning van de verschillende muzische domeinen en stimuleert het muzisch schoolklimaat. Er zijn nog heel wat groeikansen om de visie van het leerplan te concretiseren in het didactische handelen van de leraren en in de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Het blijft een uitdaging om op een hanteerbare, efficiënte en functionele wijze te bewaken of de leerplandoelen, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen in voldoende mate worden nagestreefd of gerealiseerd.

Om de **leerbegeleiding** gestalte te geven, heeft het team een zorgvisie uitgewerkt waarin de klastitularis als eerstelijnsverantwoordelijke een belangrijke rol krijgt toebedeeld. Samen met de zorgcoördinator brengen ze de ontwikkeling en de zorgbehoeften van de kinderen in kaart en bieden ze ondersteuning. Toch is de kwaliteit van de binnenklasdifferentiatie sterk leerkrachtafhankelijk en kan deze gezamenlijk verder worden uitgewerkt zodat alle kinderen onderwijs op maat krijgen.

Het team wil haar **evaluatiebeleid** meer afstemmen op de schoolvisie waarin de totale persoonlijkheid van het kind centraal staat. De invoering van een nieuw rapport voor bewegingsopvoeding met aandacht voor vaardigheden en attitudes is daarbij een eerste aanzet.

De school beschikt over een stimulerend en participatief **beleid**. Het interne leiderschap vertrouwt op de inzet en op de deskundigheid van zijn teamleden. Jaarlijks werkt het team prioriteiten uit. De school kan nog groeien in het gefaseerd uitwerken van welgekozen prioriteiten op langere termijn die volgens de kwaliteitscirkel (plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen) gelijkgericht worden geïmplementeerd. Het is daarbij nodig om te zorgen voor een grondige afronding alvorens over te gaan naar andere prioriteiten.

De inspectie besluit deze doorlichting met een **gunstig advies** en is ervan overtuigd dat dit enthousiaste en gedreven team in staat is om de huidige onderwijskwaliteit te bestendigen en verder uit te bouwen vanuit een blijvende inzet en vernieuwingsbereidheid.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wiskunde

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- Het kleuterteam levert heel wat inspanningen om de **ontwikkelingsdoelen** en de **leerplandoelen** voor dit leergebied na te streven. Hiervoor steunen de leidsters niet enkel op hun professionaliteit en onderwijservaring. Ook de observaties, het kleutervolgsysteem en het kleuterwerk bieden zekerheid.
- In de elektronische dagplanning verwijzen de leraren naar de ontwikkelingsdoelen en de ontwikkelingsaspecten uit een koepeleigen instrument. Soms formuleren ze ook eigen doelen. Het is daarbij niet altijd duidelijk welke doelen er specifiek tijdens een bepaalde activiteit aan bod komen. Het blijft een uitdaging voor het team om op een functionele en transparante wijze te **bewaken** dat alle ontwikkelingsdoelen en/of leerplandoelen in voldoende mate worden nagestreefd. Het hanteren van een efficiënt bewakingssysteem biedt mogelijkheden om de kwaliteit en de doelgerichtheid van het aangeboden onderwijs te verhogen.
- Om de **continuïteit** en de **gradatie** te ondersteunen, werkten de leidsters ontmoetingsfiches uit en maakten ze afspraken over onder meer getalbeelden. Deze afspraken verkleinen samen met de integratieactiviteiten eveneens de drempel naar het eerste leerjaar.
- In het hele klasgebeuren is de wiskundige initiatie **geïntegreerd**. In alle thema's is er aandacht voor het nastreven van wiskundige begrippen en symbolen. Gevarieerd en ontwikkelingsondersteunend spelmateriaal stimuleert het verwerven van de doelen. Het voorbereidend rekenen krijgt ruime kansen.
- De kleuterleidsters creëren een **stimulerende leeromgeving** die ruimte laat voor horizontale samenhang. Daardoor ontstaan er heel wat kansen tot functioneel en realistisch wiskundeonderwijs. Ook de intentionele hoekenverrijking bevordert het ontwikkelingsproces.
- De leraren doen een beroep op de informatie uit de overgangsbespreking en uit het kleutervolgsysteem om een beeld te krijgen van de **beginsituatie** van de kleuters. Om de **vorderingen** van de kleuters op te volgen screenen de leraren driemaal per jaar het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties. Tijdens het selectief multidisciplinaire overleg bespreken de leidsters vastgestelde moeilijkheden met de zorgcoördinator. Deze besprekingen kunnen leiden tot bijkomende observaties en de afname van gestandaardiseerde testen.
- Om in te spelen op de noden van de kleuters **differentiëren** de leerkrachten voortdurend zowel in hun instructie als in hun begeleiding.
- Het kleuterteam hecht de nodige aandacht aan het bevorderen van de **zelfstandigheid** en de **zelfsturing**. Het gebruik van het keuzebord, de stappenplannen en het contractwerk bij de oudere kleuters zijn hiervan voorbeelden.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De leidsters hanteren een elektronische dagplanning waarin zij verwijzen naar **ontwikkelingsdoelen**, **leerplandoelen** en ontwikkelingsaspecten uit een koepeleigen

instrument. Ook voor dit leergebied blijft het voor het team een uitdaging om op een functionele en efficiënte manier te **bewaken** of alle ontwikkelingsdoelen en/of leerplandoelen in voldoende mate worden nagestreefd.

- Via **teamgericht nascholingen** maakten de leraren in het verleden kennis met de verschillende domeinen van het leerplan. Deze nascholingen resulteerden nog weinig in schoolafspraken.
- Na het maken van een beginsituatiebepaling programmeerde de school muzische vorming terug als **prioritair werkpunt**. Het kernteam, waarin ook de pedagogisch begeleider zetelt, zet de bakens uit binnen het implementatietraject. De school beschikt over een leerlijn aangereikt door de onderwijskoepel waarvan ze momenteel de algemene doelen verkent. Op termijn kan deze leerlijn een referentiekader bieden om het aanbod doelgericht te stofferen.
- Voor de studie van de leerplannen en de uitgangspunten vertrouwt de school op de professionaliteit van de individuele leraren. Nog niet alle teamleden zijn doordrongen van de **visie** van het leerplan. Leerkrachtafhankelijk krijgen de kinderen kansen om te genieten van de verbeelding, de creativiteit en de expressie bij zichzelf en bij klasgenoten.
- De samenwerking met de academie van Tongeren bevorderde de **professionaliteit** van de leraren. De verworven nieuwe ideeën worden getransfereerd naar de klas- en schoolpraktijk. De verhoogde aandacht voor een evenwichtige benadering van de verschillende muzische domeinen valt te waarderen. Een aandachtspunt blijft de uitwerking van een brede en gevarieerde invulling binnen de verschillende domeinen.
- De leidsters voorzien binnen hun **thematisch aanbod** een ruime waaier van muzische activiteiten. De kleuterwerkjes tonen aan dat kleuters kansen krijgen om te exploreren en te experimenteren. Soms primeren opgelegde technieken waardoor het modelmatig werken de bovenhand krijgt.
- In sommige klassen bieden de creatieve klasinrichting en de uitnodigende speelhoeken stimulansen voor de muzische ontwikkeling van kleuters. De nodige **materialen** voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen zijn in voldoende mate aanwezig. De leidsters besteden ruime aandacht aan het **welbevinden** en de **betrokkenheid** van hun kleuters. Ook door het meebrengen van attributen door de kinderen zelf, wordt de betrokkenheid en de interesses van de kleuters aanzienlijk verhoogd.
- De **projecten** op schoolniveau en het hanteren van andere groeperingsvormen verbreden de kansen tot het muzisch beleven en bieden de kleuters extra uitdagingen om hun creatieve vaardigheden verder te ontwikkelen. Tevens worden hierdoor de gezamenlijke doelgerichtheid en het muzisch schoolklimaat gestimuleerd.
- Het **kleutervolgsysteem** bevat weinig informatie over de muzische capaciteiten en de vorderingen van de kleuters. Dit belemmert het in kaart brengen en het opvolgen van het muzisch ontwikkelingsproces van de kleuters.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De school kan de nodige resultaten voorleggen waaruit blijkt dat het team **de leerplandoelen en de eindtermen** bij zoveel mogelijk leerlingen realiseert. De gegevens uit het leerlingvolgsysteem, de leerlingenresultaten, de leerpakketgebonden toetsen en de scores van leerlingen in het vervolgonderwijs geven hiervoor de nodige indicaties.
- De leerlingen van het vierde en het zesde leerjaar nemen deel aan de centrale proeven georganiseerd door de onderwijskoepel. De school wendt deze resultaten aan om te verifiëren of **het wiskundige aanbod op schoolniveau** eventueel dient te worden bijgestuurd. Dit leidde tot het maken van gelijkgerichte schoolafspraken rond aanpak en werkwijze over de verschillende klasgroepen heen.
- De leraren van het eerste leerjaar stofferden **hun aanbod** vanuit een zelfgemaakt leerpakket. Er zijn afspraken gemaakt om de gradatie en de continue opbouw te garanderen. Vanaf het tweede leerjaar baseren de leraren zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om het aanbod vulling te geven. Het team vertrouwt erop dat het consequent gebruik ervan borg staat voor de nodige verticale samenhang en er tevens voor zorgt dat alle domeinen met een voldoende didactische frequentie aan bod komen. De didactische suggesties uit het onderwijsleerpakket zorgen ervoor dat de leraren doorgaans uitgaan van realistische contexten en de leerinhouden voldoende probleemstellend aanbieden.
- De aandacht voor **het actieve leerproces** is sterk leerkrachtafhankelijk. In sommige klassen staan het leerlingeninitiatief, de interactie en het gebruik van gevarieerde werken en groeperingsvormen centraal. In andere klassen is de onderwijsstijl nog vaak sturend met weinig kansen voor actief wiskundeonderwijs.
- Met de invoering van het digitaal planningssysteem beoogt de school **een bewaking van het totale aanbod**. Het team kan nagaan of de wijze waarop dit systeem wordt gehanteerd functioneel en efficiënt is en of de doelgerichtheid van het aanbod wordt verhoogd.
- De school beschikt over **voldoende materialen** om de leerplandoelen voor wiskunde te realiseren. Ook de geplande **onderwijstijd** beantwoordt aan de verwachtingen van de koepel.
- Via formele overgangsgesprekken, het leerlingvolgsysteem en de vele informele contacten verkrijgen de leraren een beeld van **de beginsituatie** van de leerlingen. Om **de vorderingen** van de kinderen op te volgen, baseert het team zich voornamelijk op de leerpakketgebonden toetsen, de gestandaardiseerde tests uit het leerlingvolgsysteem en het leerlingenwerk. Deze gegevens zijn richtinggevend voor de detectie van de leerlingen met wiskundige problemen.
- Om in te spelen op de verschillen tussen de leerlingen benutten de leraren vooral **de differentiatiemogelijkheden** aangereikt door het onderwijsleerpakket en het geven van extra ondersteuning en verlengde instructie. Vraaggestuurd kunnen de leraren een beroep doen op een zorgjuf. De optimale afstemming van het onderwijsleeraanbod op de mogelijkheden van alle kinderen kent nog een groeimarge. De kwaliteit van de klasinterne differentiatie is sterk leerkrachtafhankelijk. Het gebruik van werkvormen, zoals het hoeken- en contractwerk, biedt leerlingen mogelijkheden om zelfstandig te werken en hun eigen leerproces in handen te nemen. Deze werkvormen aanwenden om doelgericht te differentiëren in functie van vastgestelde noden, gebeurt beperkt.
- Leerlingen, waarbij een leerstoornis is vastgesteld, kunnen een beroep doen **ondersteunende maatregelen** in overleg met de zorgcoördinator en de ouders. Enkele leerlingen maken gebruik van een apart leertraject.
- Duidelijke afspraken op schoolniveau rond **visuele stimulansen** in het klasbeeld zijn niet voorhanden. Het gebruik van visuele didactische wandplaten is afhankelijk van de

deskundigheid en het aanvoelen van de groepsleraar. In sommige klassen ontbreken de nodige kaders waardoor sommige leerlingen geen beroep kunnen doen op ondersteunende strategieën.

- De teamleden hanteren een zelfinstructiemodel voor **het stimuleren** van een correcte werkhouding. Hiernaar wordt geregeld verwezen tijdens het dagelijks werk. Tevens besteden de leraren aandacht aan het voorbereiden van toetsen. Illustratief hiervoor zijn de toetsenwijzers. Ook aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren wordt het nodige belang gehecht.
- Vanuit het leerpakket gaat er een systematische aandacht uit naar **de evaluatie** van de verschillende domeinen. De leerlingen krijgen op het rapport een cijferbeoordeling voor de verschillende domeinen van wiskunde. Inzage in de concrete toetsen en de individuele oudercontacten geven ouders informatie over wat hun kind al dan niet verworven heeft.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school kan **bepaalde outputgegevens** voorleggen die garanderen dat het aangeboden onderwijs voor het leergebied muzische vorming voldoende rendeert. Toch stelt de inspectie uit de verschillende planningsdocumenten, de observaties, de gesprekken en het leerlingenwerk vast dat de leraren inspanningen leveren om te voldoen aan de maatschappelijke opdracht.
- In het verleden volgden de leraren **teamgerichte nascholingen** rond muzische vorming. Deze lieten de teamleden kennismaken met de verschillende domeinen van het leerplan en boden nieuwe inzichten en ideeën maar resulteerden nog weinig in schoolafspraken.
- Na het maken van een beginsituatiebepaling waarin duidelijke werkpunten naar boven kwamen, programmeerde de school muzische vorming terug als **prioritair werkpunt**. Het kernteam zet de krijtlijnen uit binnen het implementatietraject en zorgt voor een groeiende verticale samenhang door het vastleggen van formele afspraken.
- De school verkent momenteel de algemene doelen uit de leerlijn aangereikt door de onderwijskoepel. Deze leerlijn biedt mogelijkheden om op termijn als **referentiekader** het aanbod te plannen zodat alle domeinen doelgericht aan bod komen. In de planningsdocumenten wordt verwacht dat de leraren de algemene doelen uit de leerlijn alsook de deelleerplandoelen en de eindtermen noteren.
- Voor de studie van **de deelleerplannen en de uitgangspunten** daarvan vertrouwt de school op de professionaliteit en het engagement van de individuele leraar. Tussen de verschillende groepsleraren zijn er nog duidelijke verschillen in de beheersing van de muzische domeinen en in aanpak en visie. Sommige leraren hebben duidelijk nood aan een verhoging van de didactische vaardigheden.
- Voor **het aanbod** inspireren de meeste leraren zich op allerlei materialen en hebben de interesse en de competenties van de leraar een bepalende invloed. Niet alle leraren reserveren de lestijden die het leerplan vooropstelt om de doelen voor muzische vorming te realiseren. Een breed gamma van materialen biedt mogelijkheden om de vooropgestelde doelen te bereiken.
- De samenwerking met de academie van Tongeren bevorderde **de professionaliteit** van de leraren. De verworven nieuwe ideeën worden getransfereerd naar de klas- en schoolpraktijk. De verhoogde aandacht voor een evenwichtige benadering van de verschillende muzische domeinen valt te waarderen. Een aandachtspunt blijft de uitwerking van een brede en gevarieerde invulling binnen de verschillende domeinen.
- Afhankelijk van de deskundigheid van de leraren krijgen de leerlingen kansen om via **exploreren en experimenteren** tot vormgeving te komen. Naast het creëren gaat er in toenemende mate aandacht uit naar het beschouwen en het genieten. Sommige

leraren slagen er reeds in om een rijk, creatief en gevarieerd aanbod aan te reiken. Dat is echter nog geen geplogenheid. In de meeste klassen primeert het modelmatig werken nog te vaak. De veelal identieke werkjes vertonen weinig creatieve inbreng vanwege de leerlingen en de materiaalkeuze vertrekt hoofdzakelijk vanuit de leerkrachten.

- In meerdere klassen streven leraren een bewuste **horizontale samenhang** na tussen muzische vorming en andere leergebieden. De projecten op schoolniveau, zoals het kippenproject, vormen goede praktijkvoorbeelden van een onderwijsaanbod waarbij de verschillende domeinen aan bod komen. Tevens stimuleert de gezamenlijke aanpak van het muzisch project het muzisch schoolklimaat, één van de pijlers van het leerplan.
- Op schoolniveau zijn er weinig afspraken die een transparante en valide **evaluatie en rapportering** voor dit leergebied garanderen. De rapportering beperkt zich voornamelijk tot een vrij algemene appreciatie voor de domeinen beeld en muziek. Evaluatie gebeurt niet in functie van voorop gestelde doelen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school beschikt over een uitgeschreven **zorgvisie** met een omschrijving van de taken van de verschillende actoren. Het zorgcontinuüm vormt hierbij het uitgangspunt. De klastitularis is de spilfiguur en verantwoordelijk voor de eerstelijns hulp. Afhankelijk van de deskundigheid van de leraar wordt een flexibele klasorganisatie gehanteerd. Het hoeken- en contractwerk, de differentiatiemogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket en het uitwerken van een handelingsplan zijn hiervan voorbeelden. De taken van de zorgcoördinator zijn uitgewerkt op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau.
- Het team draagt het **welbevinden** van de kinderen hoog in het vaandel. De leraren verwoorden dat dit een basisvoorwaarde is om tot ontwikkeling en leren te komen. Waardevolle initiatieven, zoals het screenen van het welbevinden en de betrokkenheid, de sociogrammen en het taakspel, zijn geïmplementeerd in de klaswerking en bevorderen de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen.
- Via de GOK- en zorgwerking heeft het team aandacht voor het **breed evalueren** en het uitwerken van een leerlijn voor **leren leren**. Een werkbijlage bevat de opdrachten die per leerjaar uitgewerkt worden tijdens formele overlegmomenten. Het kernteam heeft hierbij een sturende rol.
- De school brengt de **beginsituatie** van elk kind in kaart. De overgangsgesprekken en het kindvolgsysteem dragen hiertoe bij. Momenteel is het team van de lagere afdeling zoekend naar een ander leerlingvolgsysteem.
- Om een beeld te krijgen over de **vorderingen** van ieder kind beroepen de leraren van de kleuterafdeling zich voornamelijk op hun observaties en het kleuterwerk. Voor risicokleuters worden gestandaardiseerde testen afgenomen om het beeld te verfijnen. In de lagere afdeling zijn het leerlingenwerk, de leerpakketgebonden en eigen toetsen en de gestandaardiseerde testen van het leerlingvolgsysteem dragende elementen.
- De groepsleraren, als eerste verantwoordelijken voor de ondersteuning van de kinderen, proberen via een gedifferentieerd aanbod voor een gepaste leerbegeleiding te zorgen. In alle klassen zijn sporen van **binnenklasdifferentiatie** terug te vinden. Toch kan deze nog krachtiger worden uitgebouwd om alle kinderen onderwijs op maat te verschaffen. De mogelijkheden om leraren hiervoor te professionaliseren door nascholing, coaching en intervisie hebben nog groeikansen.
- Kinderen met **specifieke noden** worden besproken tijdens het selectief multidisciplinaire overleg. De leerkrachten bereiden dit overleg voor aan de hand van richtvragen. Het formuleren van een duidelijke zorgvraag en daaraan gekoppeld concrete afspraken blijven werkpunten. Voor leerlingen met leerstoornissen worden in overleg met de ouders, sticordimaatregelen toegepast. Voor sommige leerlingen voorziet de school een apart leertraject.
- De **samenwerking** met het centrum voor leerlingenbegeleiding, de gon-begeleiding en andere externen ervaart het team als ondersteunend.

- Om de zorgwerking steeds verder te optimaliseren en de eigen deskundigheid te bevorderen ten voordele van de schoolwerking wordt er regelmatig deelgenomen aan extern georganiseerde **nascholingen**.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school was niet meer tevreden over haar **evaluatiebeleid**. Reeds enkele jaren is het breed evalueren een prioriteit. De teamleden vinden dat kinderen meer zijn dan punten alleen en zijn nu zoekend naar andere evaluatie- en rapporteringsvormen. Het team wil daarbij de totale persoonlijkheid van het kind centraal stellen. De kenmerken van breed evalueren zijn terug te vinden in het schoolwerkplan.
- Recent voerde de school een nieuw rapport in voor bewegingsopvoeding. Een aantal **vaardigheden en attitudes** vormen de basis. Het rapport voor de andere leergebieden is nog eerder traditioneel en bevat een punt, het percent en de mediaan voor een leergebied of een -domein.
- In het kader van **breed evalueren** peilt het team via een bevraging naar de mening van de ouders. Zo bevroegen de leraren de ouders naar hun bevindingen over het nieuwe rapport bewegingsopvoeding en ontwikkelden ze een kijklijst. De ouders krijgen hierdoor de kans om hun beeld van het kind weer te geven. Deze lijst vormt het uitgangspunt bij individuele oudercontacten.
- In de kleuterafdeling **screenen** de leidsters periodiek het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters. Deze gegevens aangevuld met observaties geven een totaalbeeld van de kleuter weer. Bij risicokleuters neemt het team gestandaardiseerde testen af om het beeld te verfijnen.
- In de lagere afdeling hanteren de leerkrachten **diverse evaluatiegegevens**. Deze zijn voornamelijk gebaseerd op het leerlingenwerk, de eigen en leerpakketgebonden toetsen, de gestandaardiseerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem en de centrale toetsen aangereikt door de onderwijskoepel.
- Voor sommige leerlingen met extra zorgnoden zijn er **aangepaste maatregelen** van kracht. Voor hen voorzien de leraren een gedifferentieerde evaluatie. Het team is nog zoekende om de vorderingen van de anderstalige leerlingen op een passende wijze te evalueren.
- Bij het toekennen van het **getuigschrift basisonderwijs** is de totale persoonlijkheidsontwikkeling doorslaggevend in de eindbeslissing.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het interne leiderschap streeft naar een **transparant** en **participatief beleid**. Dit verhoogt de betrokkenheid van de leraren en krijgt het 'samen school maken' alle kansen. De directeur hecht veel belang aan het welbevinden van de schoolparticipanten.
- Het **gedeelde leiderschap** krijgt vooral gestalte via het kernteam en de zorgwerking. Het kernteam zet de bakens uit en kiest de prioriteiten. Dit ondersteunende netwerk en de goede verstandhouding tussen de teamleden onderling hebben een gunstige invloed op de schoolontwikkeling.
- In een recent verleden werd de **schoolvisie** kritisch onder de loep genomen en samen met de teamleden vernieuwd. De school wil deze visie daadwerkelijk in de praktijk omzetten en onderneemt daartoe de nodige stappen.
- Er is op school een duidelijke **ontwikkelingsdynamiek** waarneembaar onder impuls van het leiderschap. Hij acht het wenselijk dat het team de noodzaak van vernieuwingen inziet alvorens over te gaan naar de implementatie ervan. Er gaat ruime zorg uit naar sensibilisering.
- De schoolleiding vertrouwt op de **inzet** en op de **deskundigheid** van de teamleden. Via onder meer het nakijken van de planningsdocumenten en het afleggen van doorloopbezoeken blijft de directeur op de hoogte van de klaswerking. Tijdens het functioneringsgesprek bespreken de teamleden eventuele werkpunten en worden ze gestimuleerd om indien nodig nascholing te volgen.
- De personeelsvergaderingen en het zorgoverleg zijn belangrijke **formele overlegmomenten** om de gelijkgerichtheid te bevorderen en om beslissingen te nemen. De beslissingen worden meestal in consensus genomen. Indien nodig hakt de directeur de knoop door.
- De school **profileert** zich als een zorgzame school die spannend onderwijs wil verstrekken. De teamleden hebben aandacht voor het stimuleren van het welbevinden van de kinderen. Ze beschouwen dit als een noodzakelijke voorwaarde om tot leren te komen.
- Het team werkt jaarlijks **prioriteiten** uit. Het is niet altijd duidelijk hoe deze prioriteiten concreet worden ingevuld. Meestal ontbreekt het aan een gefaseerde langetermijnplanning waarbij er voldoende aandacht uitgaat naar visieontwikkeling, het maken van duidelijke afspraken, opvolging en ondersteuning. Het is nog een uitdaging voor het team om welgekozen prioriteiten af te bakenen en deze met de nodige diepgang uit te werken alvorens een nieuwe onderwijsvernieuwing op te starten.
- De school besteedt aandacht aan haar **kwaliteitszorg**. Het team verzamelt outputgegevens waaruit ze de effecten van het onderwijs kan afleiden. De gegevens worden gebruikt om op schoolniveau conclusies te trekken en om eventuele bijsturing door te voeren.
- Niettegenstaande er heel wat anderstalige kinderen instromen, maakte de school in beperkte mate werk van haar **talenbeleid**.
- Via de **GOK-werking** heeft het team aandacht voor het breed evalueren en het uitwerken van een leerlijn leren leren.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het kleuterteam slaagt erin om voor de leergebieden wiskundige initiatie een aanbod te realiseren dat voldoet aan de maatschappelijke opdracht.
- In de lagere afdeling beschikken de leraren over voldoende outputgegevens die aantonen, dat de school voor het leergebied wiskunde, haar maatschappelijke opdracht nakomt.
- Het gezamenlijk uitwerken van klasdoorbrekende schoolprojecten stimuleert de harmonische ontwikkeling van de kinderen, bevordert de gezamenlijke doelgerichtheid en de verkenning van de verschillende muzische domeinen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het team ontwikkelde een duidelijke zorgvisie. De klasleerkrachten, als eerstelijnsverantwoordelijken, spelen daarbij een belangrijke rol. Samen met de zorgcoördinator spannen ze zich in om kinderen met zorgbehoeften te ondersteunen, te begeleiden en op te volgen.
- De teamleden hechten veel belang aan het welbevinden van de kinderen en aan hun socio - emotionele ontwikkeling.
- De school besteedt aandacht aan haar huidige evaluatiepraktijk en onderneemt stappen om deze af te stemmen op de schoolvisie waar de totale persoonlijkheidsontwikkeling primeert.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school beschikt over een open, participatief leiderschap en een enthousiast team.
- De schoolwerking wordt aangestuurd door een vernieuwingsbereide schoolleiding die structuren opzet om 'het samen school maken' te bevorderen en een breed draagvlak te creëren.
- Het team beschikt over het nodige evaluatief vermogen en gebruikt de beschikbare outputgegevens om de effecten van het onderwijs na te gaan en om eventuele bijstellingen door te voeren.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Voor het leergebied muzische vorming zijn er nog groeikansen om het didactisch handelen te optimaliseren conform de visie uit het leerplan.
- Het team kan zich gezamenlijk bezinnen over een hanteerbaar, efficiënt en functioneel planningssysteem dat de doelgerichtheid van het onderwijs verhoogt.
- In de lagere afdeling kunnen afspraken over visuele stimulansen met het oog op een doorgaande lijn en ter ondersteuning van de zorgwerking meer intentionele aandacht krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De leraren van de lagere afdeling kunnen zich bezinnen over de evaluatie en de rapportering van het leergebied muzische vorming.
- Sommige leraren kunnen de inbreng van de leerlingen in het onderwijsleerproces verhogen. Er resten nog groeikansen om een krachtige leeromgeving te creëren waarin gevarieerde werk- en groeperingsvormen, leerlingeninitiatief en interactie een vaste plaats toebedeeld krijgen.
- De school kan de binnenklasdifferentiatie verder gezamenlijk uitwerken zodat alle kinderen onderwijs op maat krijgen.
- Het formuleren van een duidelijke zorgvraag tijdens overlegmomenten en deze vervolgens linken aan concrete afspraken, kan het hulpverleningsproces voor kinderen met extra noden efficiënter laten verlopen en vergemakkelijkt de opvolging ervan.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Welgekozen prioriteiten kunnen nog meer aan kwaliteit en diepgang winnen door ze meer te faseren en een timing voor de verschillende fasen uit te werken. Zorg voor een grondige afronding van wat is opgestart alvorens over te gaan naar andere prioriteiten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Ann Vananroye

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: